OBČASNÍK DIAMO

ČÍSLO 07/08
ČERVENEC/SRPEN 2025
ROČNÍK XXXI (XLVII)

Heřmanická halda ovlivňovala kvalitu ovzduší v Ostravě minimálně, ukázalo roční nepřetržité měření | DIAMO2027 | Heřmanická halda – FAKTA POD HALDOU MÝTŮ | Sanace ve Vikanticích se zdrží. DIAMO přistoupilo na odklad | Pozemky pro POHO Park Gabriela budou kraje. Vláda schválila převod | Setkání ekonomických pracovníků podniku DIAMO v Praze | Vyhodnocení radiační ochrany za rok 2024 | Ocenění LIFE Awards pro lom Hájek | Návštěva z České správy sociálního zabezpečení | Potápěčský výcvik báňských záchranářů | Zabezpečení starých důlních děl na Kutnohorsku | Sanace odkaliště K I – III. část | Zonální odběry důlních vod na ložisku Rožná | Pozvánka na kulturní akci | Novinky pro zaměstnance | Pozvánka na den otevřených dveří | Příspěvky z našich řad | Den otevřených dveří ZBZS ve Stráži pod Ralskem | Sbírka – PODPORUJEME NAŠE ZAMĚSTNANCE | 30 let trvání hornického spolku v Plané | Ohlédnutí za Prokopskou poutí | 29. Setkání hornických měst a obcí ČR v Bílině | Soutěž s JOBkou!

Heřmanická halda ovlivňovala kvalitu ovzduší v Ostravě minimálně, ukázalo roční nepřetržité měření

Měřicí vůz na jednom ze stanovišť u heřmanické haldy

Podrobné roční měření kvality ovzduší v blízkosti heřmanické haldy potvrzuje, že její současný stav má minimální negativní dopad na ovzduší v Ostravě. Měření kvality ovzduší v okolí heřmanické haldy probíhá již dlouhodobě na základě zadání státního podniku DIAMO a realizuje jej Zdravotní ústav v Ostravě. Pravidelná čtvrtletní 24hodinová měření imisí jsou prováděna na třech stanovištích, v nejbližší zástavbě městské části Heřmanice i přímo na odvalu, v topných i netopných obdobích roku.

Nejnovější data pak poskytuje také kontinuální 12měsíční monitoring (od května 2024 do dubna 2025), který probíhá na dalších dvou lokalitách: ve Vrbici (městské části města Bohumín) a v Muglinově (ul. Kanczuckého), v nejbližších obydlených zástavbách na návětrné a závětrné straně haldy. Tady byly v květnu 2024 umístěny imisní měřicí vozy Zdravotního ústavu v Ostravě, které nepřetržitě sbírají data o místní imisní situaci referenčními metodami, které jsou používané rovněž na všech měřicích stanicích Státní Sítě Imisního Monitoringu (dále SSIM) v České republice.

Roční naměřené hodnoty byly jednak porovnávány s platnými imisními limity a zároveň souběžně byla tato data porovnávána také s výsledky dosaženými na ostravských měřicích stanicích, které jsou provozovány v Radvanicích, Mariánských Horách a Hrušově. Sledují se koncentrace polétavého prachu velikosti PM_{10}, $PM_{2,5}$, oxidy dusíku ($NO/NO_2/NO_X$), oxidu uhelnatého (CO), oxidu siřičitého (SO_2), těkavých organických látek (TOL) (hlavního zástupce benzenu) a polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) včetně benzo[a]pyrenu (BaP).

Výsledky ročního monitoringu: roční průměrné hodnoty většiny plynných škodlivin a prachu pod limity, benzo[a]pyren srovnatelný nebo nižší než v jiných částech Ostravy.

Průměrná koncentrace polétavého prachu velikosti PM_{10} za sledované 12měsíční období činila ve Vrbici 24 µg/m³ a v Muglinově 26 µg/m³ (roční imisní limit je 40 µg/m³), přičemž denní limit polétavého prachu PM_{10} (50 µg/m³) byl překročen ve 20 dnech ve Vrbici a 27 dnech v Muglinově (povolený limit je maximálně 35 dnů za rok). Průměrné hodnoty $PM_{2,5}$ byly 18 µg/m³ ve Vrbici a 20 µg/m³ v Muglinově (roční imisní limit je 20 µg/m³). Hodnoty průměrných ročních koncentrací oxidu dusičitého, oxidu uhelnatého i oxidu siřičitého zůstávaly na sledovaných lokalitách po celé období hluboko pod legislativními imisními limity, stejně jako hodnoty koncentrací benzenu.

Výše uvedená tvrzení dokládají následující grafy:

SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÝCH ROČNÍCH KONCENTRACÍ PM_{10}

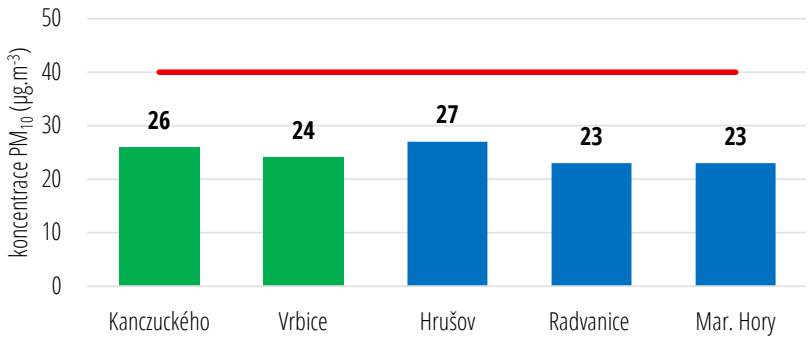

SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÝCH ROČNÍCH KONCENTRACÍ $PM_{2,5}$

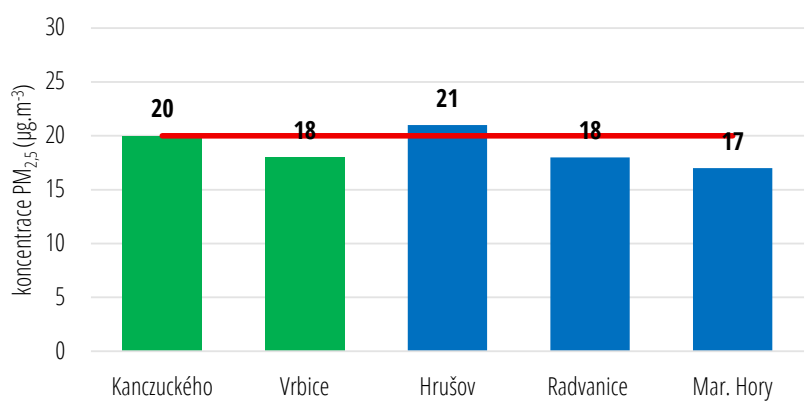

SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÝCH ROČNÍCH KONCENTRACÍ BENZENU

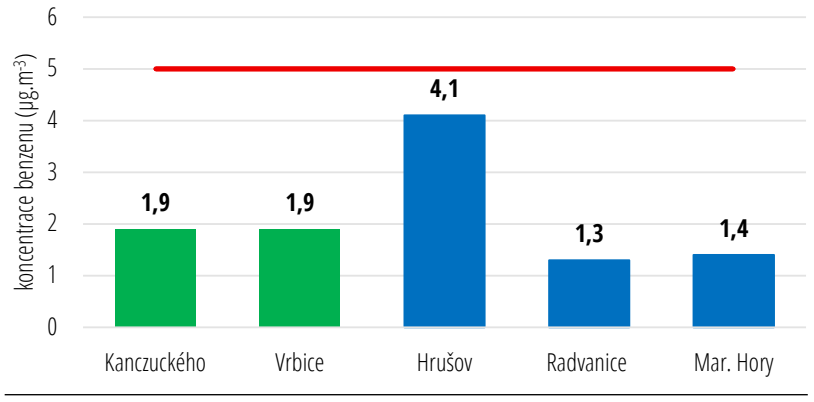

Data kontinuálního ročního imisního monitoringu mimo jiné potvrzují, že halda není momentálně významným zdrojem znečištění ani v případě PAU. Znečištění ovzduší benzo[a]pyrenem je plošným dlouhodobým problémem nejenom průmyslové Ostravy, a i když se situace v posledních letech zlepšuje, stále dochází k překračování ročního imisního limitu (1 ng/m³). Ke zvýšeným hodnotám benzo[a]pyrenu dochází především v topné sezoně. Naměřené hodnoty benzo[a]pyrenu jak na haldě, tak v jejím okolí a ve zbytku Ostravy jsou si jednotkově velmi podobné, což dokládá následující graf:

SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÝCH ROČNÍCH KONCENTRACÍ B(A)P

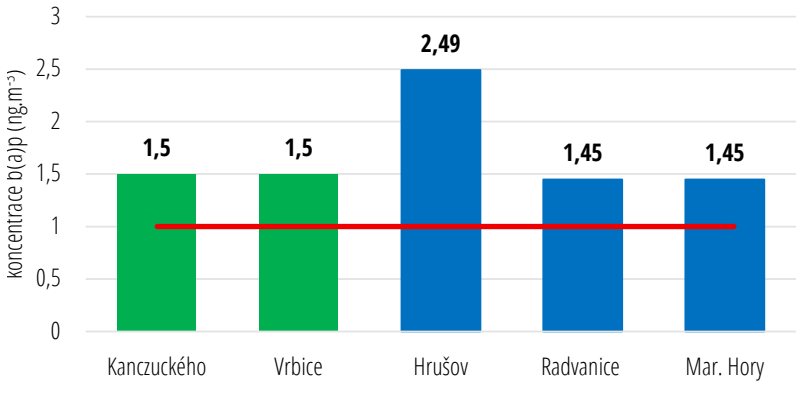

„Výsledky ročního monitoringu sice ukazují, že v těsné blízkosti heřmanické haldy dochází k překročení imisních limitů, ale roční průměrná hodnota je srovnatelná i s jinými naměřenými hodnotami v rámci Ostravy. Aktuálně kvalitu ovzduší v okolí haldy nejvíce ovlivňuje především termická aktivita v samotném tělese haldy a také lokální topeniště v okolí," uvedla k výsledkům měření Lucie Hellebrandová, vedoucí oddělení ovzduší Zdravotního ústavu v Ostravě.

Dalším vedlejším efektem termických procesů na haldě je charakteristický zápach, na který si někteří obyvatelé stěžují. Tím, že nedochází k překračování zákonných imisních limitů u většiny škodlivin nebo jsou naměřené hodnoty nízké dokazuje, že zápach sice může být nepříjemný, ale není automatickým ukazatelem zdravotního rizika či mimořádného znečištění.

Heřmanická halda pod důsledným monitoringem

„Dlouhodobá a podrobná měření jasně potvrzují, že heřmanická halda se na znečištění ovzduší Ostravy podílí jen minimálně. V ochraně zdraví obyvatel zůstáváme důslední a transparentní. A proto mezirezortní pracovní skupina doporučila sanační metodu – stavbu sarkofágu – jako nejvhodnější. A to především z důvodu minimálního vlivu na životní prostředí. U této metody se totiž nepočítá s velkým přesunem materiálu a intenzivním zásahem do hořící části, což by v opačném případě mohlo vést ke zvýšení koncentrací polétavého prachu a jiných škodlivin, které vznikají jako produkt hoření," zdůrazňuje ředitel státního podniku DIAMO, Ludvík Kašpar.

Veřejnost má průběžně k dispozici nejen výsledky měření, ale i aktuální informace o postupu sanace na specializovaném webu: ***halda.diamo.cz***.

Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace, ŘSP

DIAMO2027

Spustili jsme prostředí pro zlepšovací návrhy zaměstnanců: Vaše nápady mají sílu měnit věci k lepšímu

Milé kolegyně, milí kolegové,

dnes bych se s Vámi rád podělil o novinku, která má potenciál posunout náš podnik o krok dál – rozšířili jsme JOBku o **možnost zadávání zlepšovacích návrhů**. Tento nástroj vznikl z přesvědčení vedení podniku, že **nejlepší nápady často přicházejí přímo od Vás – těch, kteří každý den pracují v provozu, v kancelářích, v terénu**.

Proč je to důležité?

Každý z nás má zkušenosti, které mohou vést ke zlepšení procesů, zvýšení bezpečnosti, úspoře nákladů nebo zjednodušení práce či zlepšení pracovního prostředí. A právě tyto nápady chceme slyšet. Místo diskusí v kuchyňce nebo v kuřáckých hloučcích je prostě napište do JOBky. **Vaše podněty nejsou jen vítané – jsou klíčové.**

Jak to bude fungovat?

- **Každý návrh bude zaevidován** a projde posouzením ve vedení podniku.
- **Bude rozhodnuto,** zda bude realizován, případně Vám sdělíme, proč ne.
- **Každému návrhu bude přiřazen řešitel,** který bude odpovědný za jeho další zpracování.
- **Zaměstnanec bude mít přehled,** jak se s jeho návrhem nakládá – od přijetí až po realizaci či zamítnutí.

Odměna za přínos

Na konci roku **vyhodnotíme návrhy s největším přínosem** pro podnik. Jejich autoři budou **odměněni mimořádnou odměnou** jako poděkování za aktivní přístup a iniciativu.

Věřím, že společně dokážeme vytvořit prostředí, kde se dobré nápady nejen rodí, ale také realizují. **Zapojte se, sdílejte své návrhy a pomozte nám zlepšovat podnik, ve kterém pracujeme**.

Děkuji Vám za Vaši iniciativu a těším se na Vaše podněty.

S úctou

Ing. Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku

Heřmanická halda – FAKTA POD HALDOU MÝTŮ

Práce na heřmanické haldě

V posledních měsících se v médiích šířily zprávy o údajné ekologické hrozbě spojené s připravovanou sanací heřmanické haldy, za kterou stojí státní podnik DIAMO. Tyto obavy byly založeny na znaleckém posudku docenta Milana Geršla, jehož závěry však zpochybňuje Odborné hydrogeologické a geochemické posouzení od docentky Moniky Ličbinské a profesorky Nadi Rapantové.

Pojďme si shrnout hlavní body, které Geršlův posudek vynechal nebo zkreslil:

- Chybějící odplynění: Geršlův posudek varuje před tzv. sarkofágem, ale nebere v úvahu, že plánované řešení zahrnuje i odplynění. To je přitom klíčový prvek, který zabrání hromadění plynů a sníží riziko hoření a explozí.
- Imaginární řešení: Geršl ve svém posudku hodnotí technické řešení, které v době psaní vůbec neexistovalo. Jeho závěry jsou tak spíše hypotetické a nevycházejí z reálného projektu.
- Zamezení průsaku vod: Posudek tvrdí, že dešťová voda bude kontaminovat podzemní vody. Zapomíná však na hlavní funkci sarkofágu – zamezit průsaku srážkových vod do tělesa haldy.
- Koksárenské procesy: Autor posudku straší koksárenskými procesy, které údajně nastanou. Ve skutečnosti se v hořící haldě odehrává pyrolýza při výrazně nižších teplotách, než je tomu u koksárenských procesů. Sarkofág navíc teplotu ještě sníží.

Řešení, na kterém pracuje DIAMO, má jasné výhody. Překrytí haldy zabrání přístupu vzduchu, čímž omezí hoření, a odplynění sníží koncentraci nebezpečných plynů. Součástí projektu jsou také monitorovací vrty, které zajistí nepřetržitý dohled nad celou haldou.

Cílem je ekologicky a bezpečně vyřešit dlouhodobý problém a minimalizovat riziko pro životní prostředí i zdraví obyvatel. Navíc jde o mnohem šetrnější řešení než navrhované odvezení haldy, které by na dlouhá léta zatížilo Ostravu prachem, hlukem a dopravou.

Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace
ŘSP

Sanace ve Vikanticích se zdrží. DIAMO přistoupilo na odklad za přísných podmínek

Zástupci společnosti AHV

Sanace nebezpečných kadmiových odpadů ve Vikanticích se oproti původnímu harmonogramu opozdí o tři měsíce. Firma AHV ekologický servis, která má na starosti jejich odvoz a zpracování, požádala o prodloužení kvůli problémům s ukládáním upravených odpadů. Státní podnik DIAMO žádosti vyhověl, ale stanovil přísné podmínky, které mají zajistit maximální kontrolu nad dalším průběhem likvidace. V dohodnutém dodatku ke smlouvě hraje klíčovou roli nezávislý supervizor i přesné termíny dalších kroků.

Odstraňování nebezpečných kadmiových odpadů z areálu ve Vikanticích na Šumpersku se oproti původnímu plánu zpozdí zhruba o tři měsíce. Dodavatelská firma AHV ekologický servis totiž narazila na problémy s ukládáním upravených (solidifikovaných) odpadů. Státní podnik DIAMO, který má sanaci na starosti, se rozhodl firmě vyhovět – ale jen pod podmínkou uzavření dodatku ke smlouvě, který přináší výrazně přísnější dohled nad celým procesem.

„Zatím bylo odvezeno 21 kontejnerů, což je asi 123 tun odpadu. Pokud bychom smlouvu vypověděli, sanace by se mohla protáhnout na dlouhé měsíce. Proto jsme se rozhodli dát přednost dohodě, ale nastavili jsme jasná a přísná pravidla," vysvětluje František Toman, náměstek ředitele DIAMO pro ekologii a sanaci.

Dohoda počítá s tím, že:

- DIAMO si najme nezávislého supervizora, který bude mít právo sledovat všechny kroky při nakládání s odpady.
- Supervizor i zástupci DIAMO budou moci kontrolovat odběr a analýzu vzorků a celý proces zpracování.
- Celý projekt musí před podáním ke schválení ještě odsouhlasit DIAMO, s. p.
- AHV musí do 31. srpna 2025 předložit realizační projekt schválený Ministerstvem životního prostředí.
- Odvoz dalších kontejnerů může začít až po oficiálním schválení tohoto projektu a jeho předání podniku DIAMO.

Změna se dotkne i termínů. Odvoz všech 178 kontejnerů (celkem asi 1 250 tun odpadu) musí být dokončen nejpozději do 75 dnů po schválení projektu. Poslední termín pro kompletní odstranění odpadu a odevzdání závěrečné zprávy ale zůstává stejný – do konce letošního roku.

Pokud AHV projekt nedodá včas nebo poruší schválený postup, bude to považováno za závažné porušení smlouvy a DIAMO od ní může okamžitě odstoupit.

„Chceme, aby se ekologická zátěž ve Vikanticích konečně odstranila. Dohoda s dodavatelem je teď nejrychlejší a nejsmysluplnější cesta, jak toho dosáhnout – bez dalších zbytečných průtahů, ale s maximální kontrolou," dodává Toman.

Sanace ve Vikanticích začala letos v květnu. Nebezpečný odpad zde zůstával od 80. let minulého století, kdy ho zde v kovových kontejnerech uložily tehdejší Rudné doly Jeseník.

Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace
ŘSP

Pozemky pro POHO Park Gabriela budou kraje. Vláda schválila bezúplatný převod

Vizualizace projektu

Moravskoslezský kraj získá do majetku plochy potřebné pro realizaci strategického projektu POHO Park Gabriela. Vláda schválila bezúplatný převod pozemků bývalého černouhelného dolu Gabriela ze státního podniku DIAMO na Moravskoslezský kraj. Předání majetku se uskuteční v nejbližším možném termínu, pravděpodobně během letních prázdnin. Jeho nabytí již krajští zastupitelé v minulosti schválili.

„Moravskoslezský kraj od státu získá skoro 14 hektarů včetně staveb, jedná se například o těžní věže nebo strojovnu bývalého dolu. Ten je prohlášený za kulturní památku a díky projektu POHO Park Gabriela jej čeká kompletní revitalizace. Aktuálně je v dokončovací fázi příprava projektové dokumentace na realizaci tohoto strategického projektu financovaného z Fondu pro spravedlivou transformaci. Následovat bude výběrové řízení na zhotovitele tak, aby stavba začala na jaře příštího roku," uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Josef Bělica.

Pro POHO Park Gabriela odkoupí kraj ještě další pozemky, jedná se o přilehlou plochu mezi bývalým dolem Gabriela a šikmým kostelem. Moravskoslezský kraj již má s Asentalem uzavřenou smlouvu o smlouvě budoucí. Čekalo se na rozhodnutí vlády o převodů pozemků podniku DIAMO.

„Jsme velmi rádi, že se toto několikaleté společné úsilí podařilo dotáhnout do úspěšného konce. Areál tak v budoucnu najde nové smysluplné využití, a přitom navždy zůstane připomínkou těžby uhlí, která je s touto lokalitou historicky nerozlučně spjata," řekl Rostislav Dudáš, ředitel odštěpného závodu Karviná státního podniku DIAMO.

Moravskoslezský kraj pozemky bude mít i nadále v majetku, přenechá je do užívání spolku POHOPARK, jehož členy jsou Moravskoslezský kraj, krajská akciovka MSID, město Karviná a spolek Iniciativa Dokořán. „POHO Park Gabriela se stane tepajícím centrem pohornické krajiny, kam budou lidé dojíždět za zábavou, relaxem i poznáním. Budeme nabízet pestrý program, kromě stálých atrakcí a expozice Karvinska a hornictví chceme připravovat nejrůznější eventy, jako jsou koncerty, festivaly, besedy nebo workshopy," řekl za POHO Park Gabriela Michael Sikora a doplnil, že kromě zrekonstruovaného dolu je součástí projektu i novostavba informačního centra se zázemím pro návštěvníky. V areálu nebudou chybět odpočinkové prostory s malým bistrem, vzniknou zde pěšiny, cyklotrasy nebo odpočinkové plochy. Velkým lákadlem bude ferratová stezka na vrchol jedné z těžních věží.

„Jsme rádi, že se podařilo učinit další konkrétní krok, který umožní další rozvoj této lokality," reagoval na zprávu primátor Karviné Jan Wolf.

Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace
ŘSP

Vyhodnocení radiační ochrany za rok 2024

Ve Velkém Meziříčí proběhlo tradiční setkání zaměřené na vyhodnocení a projednání výsledků monitorování dle příslušných programů monitorování za předchozí rok. Letošní hodnocení radiační ochrany se neslo v duchu realizovaných organizačních změn, a tedy snížení počtu odštěpných závodů. Tato změna však nijak neomezila rozsah vyhodnocených dat ani množství zajímavých poznatků. K organizačním změnám došlo i ve Státním úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB). Nad naší činností nyní bedlivě bdí Oddělení uranu a přírodních radionuklidů v průmyslu, které mimo „uranový průmysl" nově dohlíží již na většinu pracovišť s materiálem se zvýšeným obsahem přírodních radionuklidů.

Dopolední program se tradičně věnoval komentovaným prezentacím jednotlivých odštěpných závodů, kde hlavním tématem bylo zhodnocení výsledků osobního monitorování, monitorování pracovišť, výpustí a okolí. Výsledky zde prezentovali zástupci odštěpných závodů Příbram, Stráž a Karviná. Mimo samotné zhodnocení výsledků a představení nikdy nekončící optimalizace se nezapomnělo ani na jednotlivé zajímavosti, které zajištění radiační ochrany přináší.

Po jednotlivých prezentacích zazněly ze strany SÚJB připomínky, o kterých účastníci diskutovali, akceptovali je a zapracovali do zpráv. Pro příznivce radiační ochrany a zájemce o podrobné výsledky budou tyto zprávy dostupné na webových stránkách státního podniku DIAMO.

Odpoledne účastníci v rámci společné diskuse probrali aktuální problematiku spojenou se zajištěním radiační ochrany, což je především novela atomového zákona účinná od 1. 7. 2025 a informace z oblasti přípravy znění prováděcích vyhlášek.

Na závěr bych rád poděkoval všem zaměstnancům, kteří se ve státním podniku věnují radiační ochraně. Jejich práce přispívá k bezproblémovému a bezpečnému zajištění provozních procesů, a i díky jejich práci proběhla organizační změna plynule a bez narušení kontinuity činností v rámci zajištění radiační ochrany.

Mgr. Martin Čermák
vedoucí oddělení radiační ochrany
o. z. Příbram

Setkání ekonomických pracovníků podniku DIAMO v Praze

Na konci června proběhlo na pražském Barrandově setkání ekonomických pracovníků ředitelství státního podniku DIAMO (ŘSP) se zástupci ekonomických úseků jednotlivých odštěpných závodů. Cílem setkání bylo projednání aktuálních informací týkajících se činnosti odborů ekonomického úseku ŘSP, včetně očekávaných novinek a seznámení se s aktuální problematikou odštěpných závodů.

Pražské pracoviště ŘSP na Barrandově přivítalo účastníky setkání teplým a slunečným počasím. Setkání proběhlo za účasti náměstků pro ekonomiku, vedoucích oddělení účetnictví odštěpných závodů a vedoucích odborů ekonomického úseku ŘSP, z toho některých prostřednictvím MS Teams.

Setkání zahájila náměstkyně ředitele státního podniku pro ekonomiku Jitka Prstková, která poděkovala všem zúčastněným za odvedenou práci na roční závěrce 2024, seznámila přítomné se základními ekonomickými výsledky za rok 2024 a zhodnotila úkoly, které byly splněny v průběhu 1. pololetí 2025. Zmínila se hlavně o převodu bankovních účtů z ČSOB, a. s. do ČNB a jejich aktivní využívání na odštěpných závodech od 1. 7. 2025.

Následně vystoupili se svými prezentacemi jednotliví vedoucí odborů ekonomického úseku ŘSP. Přítomní byli seznámeni s problematikou vybraných účetních operací finančního účetnictví, s přípravou dat pro přechod na SAP HANA 4 týkající se hlavně úpravy a sjednocení účetního rozvrhu. Dalšími tématy byly termíny a úkoly pro předběžný audit za období 1–9/2025, aktualizace směrnic ekonomického úseku, seznámení se změnami v oblasti DPH, nový způsob nakládání s finančními prostředky na bankovních účtech a s tím související práce s termínovanými vklady, zpracování požadavků na upřesňování čerpání dotačních prostředků. V závěru dopolední části byli účastníci seznámeni ještě s historií a činností sociálního centra, s předpokládaným růstem klientů sociálního centra hlavně v důsledku nárůstu počtu výplat restrukturalizačních příspěvků a se změnami ve výplatách sociálních dávek vyplývajících z novelizace zákoníku práce.

Po zasloužené přestávce na oběd pokračovalo jednání prezentacemi odboru plánování, rozborů a cen, kde byla podána informace o připravované změně v oblasti tvorby ekonomického plánu, dílčí úpravy v oblasti cenotvorby. Dále proběhlo seznámení se zpracovanými reporty v oblasti controllingu a byla podána informace o připravovaných změnách v řízení a nastavení manažerského účetnictví.

Závěrem setkání představili své prezentace o činnosti odštěpných závodů ekonomičtí náměstci odštěpného závodu Stráž, Příbram, Karviná a HBZS. V rámci svých prezentací zhodnotili činnost za 1. pololetí roku 2025 a předložili další témata a požadavky, které je potřeba do budoucna vyřešit.

V příjemné atmosféře bylo setkání zakončeno, paní náměstkyně ředitele státního podniku pro ekonomiku poděkovala všem zúčastněným za přípravu inspirujících a podnětných prezentací a po odsouhlasení předběžného termínu pro následné setkání v 2. polovině roku 2025 byl vydán pokyn k odjezdu do našich domovských destinací.

Pavla Prchalová
náměstkyně pro ekonomiku
o. z. Karviná

Ing. Simona Nagyová
vedoucí odboru vnitropodnikového účetnictví
o. z. Příbram

Setkání ekonomických pracovníků podniku DIAMO

Ocenění LIFE Awards pro lom Hájek

Lokalitu lom Hájek s čisticím (remediačním) systémem na odbourávání pesticidů, které byly před desítkami let uloženy do výsypky ve správě naší organizace, jsme již několikrát v Občasníku popisovali. Systém od podzimu 2021 funguje s vysokou účinností přes 90 % (v době nízkých průtoků i přes 97 %) a jeho obsluha je dlouhodobě stabilizovaná. Realizace projektu byla z velké části financována penězi EU skrze program LIFE pod názvem LIFEPOPWAT. Letos získal projekt ocenění v soutěži LIFE Award 2025.

Zástupci vítězných projektů v soutěži LIFE Award 2025

V květnu se objevily první zprávy o finalistech soutěže LIFE Awards 2025. Oceňovány a vyznamenávány jsou nejinovativnější, nejvýznamnější a nejinspirativnější projekty, které byly v uplynulém roce dokončeny. Ze 150 projektů bylo vybráno devět finalistů ve třech kategoriích: Ochrana přírody a biologická rozmanitost, Oběhové hospodářství a kvalita života, Opatření v oblasti klimatu. Náš LIFEPOPWAT byl mezi finalisty a je to vůbec poprvé, co se českému projektu v kategorii Oběhové hospodářství a kvalita života něco podobného podařilo.

Velkým úspěchem bylo nakonec vítězství našeho projektu v kategorii Oběhové hospodářství a kvalita života, a to v silné konkurenci celé řady evropských projektů LIFE. Ceny od roku 2006 uděluje Evropská komise nedávno skončeným projektům financovaným z programu LIFE, které jsou inovativní, účinné a přenositelné. Vítěze vybírá porota složená z nezávislých odborníků na základě toho, jak intenzivně vybrané projekty přispívají k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a společenského dopadu a jak pomáhají vytvořit zelenější Evropu. Porota vítěze ocenila především za okamžité a dlouhodobé environmentální, ekonomické a sociální dopady jejich projektů.

Začátkem června převzali cenu zástupci projektu LIFEPOPWAT během konference EU Green Week v sídle Evropské komise v Charlemagne Building v Bruselu. Výstupem projektu LIFEPOPWAT, financovaného z evropského programu LIFE a za podpory Ministerstva životního prostředí ČR, je unikátní technologie čištění vod vytékajících ze starých deponií pesticidních látek. Hlavním řešitelem byl tým CXI Technické univerzity v Liberci ve spolupráci s partnery z Dánska, Polska, Francie a českých organizací včetně podniku DIAMO. Podstatou technologie je systém založený na sérii filtračních a sorpčních polí, která jsou naplněna železem a přírodními látkami jako rašelina nebo dřevní štěpka. Významnou složkou je uměle vytvořený mokřad, kde díky kořenovému systému dochází k dočištění vstupujících vod. Téměř bezúdržbovou technologii v roce 2020 zavedl projektový tým pilotně na výsypce starého lomu v Hájku na Karlovarsku, ve správě podniku DIAMO a o dva roky později také v polském Jaworznu. V soutěži LIFE Award 2025 se projekt LIFEPOPWAT ucházel také o cenu publika, která mu unikla jen těsně. Ve stejné kategorii byly našimi nejbližšími konkurenty projekt LIFE EMERALD, který se zabýval snižováním znečištění ovzduší a zlepšováním zdraví občanů v Irsku a LIFE LANDSCAPE FIRE, který zkoumal kombinování tradiční a moderní techniky požární prevence s cílem snížit počet rozsáhlých lesních požárů v Portugalsku a Španělsku.

V ostatních kategoriích Ochrana přírody a biologická rozmanitost zvítězil projekt LIFE Lynx, spojující ochránce přírody, lovce a místní komunity s cílem úspěšně zastavit snižování stavů rysa ostrovida v Dinárských Alpách. V kategorii Opatření v oblasti klimatu byl oceněn projekt LIFE Desert-Adapt, zaměřený na boj proti desertifikaci zlepšením kvality půdy a zvýšením kapacity pro zadržování vody v Itálii, Španělsku a v Portugalsku. Cenu veřejnosti obdržel již jednou vítězný projekt LIFE Lynx na základě největší podpory veřejnosti v online hlasování.

Lom Hájek s čisticím (remediačním) systémem

Na závěr bych rád poděkoval kolegům z Technické univerzity, kteří projekt velice dobře řídili. Úspěch nebyl tak jednoduchý, jak to může nyní vypadat – dotaci z EU jsme získali až na třetí pokus a bez mezinárodní spolupráce a zapojení širokého okruhu odborníků by k tomu nedošlo. Velký dík patří i pracovníkům našeho podniku, kteří se účastnili realizace od přípravy, zajištění, realizace investiční akce až po samotnou údržbu systému, která trvá i nyní a jenom díky tomu máme vysokou účinnost systému již několik let. Ocenění jsme získali především proto, že jsme vytvořili funkční technologii odzkoušenou v praxi, nikoli pouze sanačního opatření, jak se to v minulosti v naprosté většině projektů stalo. Věříme, že dlouhodobě fungující sanační systém bude přinášet výsledky ještě mnoho let a snad bude napodoben i jinde ve světě, protože lokalit, kde mají stejné problémy je jako pověstného máku. Podnik DIAMO byl důležitou částí tohoto projektu a máme o důvod více být na svou práci hrdí, protože je prospěšná druhým.

Mgr. Petr Brůček, Ph.D.
vedoucí oddělení životního prostředí
o. z. Příbram

Návštěva z České správy sociálního zabezpečení

Po levé straně zástupci České správy sociálního zabezpečení, zprava za DIAMO Ing. Pavel Kaša, Mgr. Zuzana Kulmanová a Ing. Ludvík Kašpar

Výklad provozního mistra neutralizační a dekontaminační stanice 10 p. Roberta Rajchla

Výklad technologa sušárny Ing. Pavla Kopince (vpravo)

Dne 16. června 2025 zástupci státního podniku DIAMO přivítali návštěvu z České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) z oddělení organizace údajové základny, jehož zaměstnanci dlouhodobě spolupracují se Sociálním centrem při kontrole údajů příjemců sociálně zdravotních dávek.

Na základě pozvání Ing. Jitky Prstkové, náměstkyně ředitele státního podniku pro ekonomiku, která se zhostila role fotografky, zaměstnanci ČSSZ se nejprve zúčastnili exkurze po odštěpném závodě Stráž. Tam se dozvěděli o činnosti závodu Stráž formou prezentace Mgr. Vladimíra Ekerta, náměstka pro ekologii a sanaci. Za doprovodu dešťových kapek se vydali do terénu na vyluhovací pole, nakoukli do sušárny a vyslechli si proces sušení našeho zázračného žlutého prášku diuranátu amonného, podle kterého vznikl název DIAMO. Na neutralizační a dekontaminační stanici 10 (NDS 10) nahlédli do velínu, osvěžili se odérem čpavkové vody, překonali přitom více než 200 schodů a z výšky shlédli plochu odkaliště. Ačkoli viditelné podmínky neumožnili kouzelný výhled na Ještěd nebo Ralsko, přesto návštěva byla ohromena technologiemi souvisejícími se sanací po chemické i klasické těžbě uranu v lokalitě Stráž pod Ralskem.

Velice tímto děkujeme za poutavé a názorné výklady Ing. Pavla Kopince, technologa sušárny a pana Roberta Rajchla, provozního mistra NDS 10. Po obědě se návštěva přesunula na jednání do budovy ředitelství státního podniku, kde si ve svém nabitém harmonogramu udělal prostor Ing. Ludvík Kašpar, ředitel státního podniku.

Tímto vězme, že se naše nynější spolupráce s orgánem státní správy ČSSZ ještě více prohloubila a bude i v budoucnu probíhat v přátelském duchu tak jako doposud.

Mgr. Zuzana Kulmanová
specialistka – sociální program ŘSP

Potápěčský výcvik báňských záchranářů

Na bývalém břidličném lomu ve Svobodných Heřmanicích na Bruntálsku se koncem června konal pravidelný potápěčský výcvik našich báňských záchranářů potápěčů z odštěpného závodu HBZS Ostrava a střediska ZBZS Odolov. Každý člen potápěčské skupiny HBZS Ostrava musí absolvovat dva výcviky ročně, a to jeden v zimě pod ledem a druhý v létě. Heřmanický lom je nejvhodnější lokalitou v našem kraji pro ponory do středních hloubek s maximální hloubkou lomu 36 metrů s nejlepší viditelností pod hladinou v okolí. V této hloubce má voda teplotu okolo 4 °C. Zimní výcvik pod ledem, bez možnosti vynoření nad volnou hladinu, je jedinou možnou simulací prostředí zatopení podzemí v černouhelném dolu. Letní výcvik trval sedm dní a absolvovalo ho 20 báňských záchranářů potápěčů a lékař s kvalifikací potápěče a dekompresního lékařství.

Potápěčský výcvik báňských záchranářů HBZS Ostrava a ZBZS Odolov, lom ve Svobodných Heřmanicích

Celou akci organizuje Ing. Petr Zielinski, náměstek – hlavní mechanik HBZS Ostrava:

Jaké činnosti při potápěčském výcviku trénujete?

Výcvik byl zaměřen na ponory do středních hloubek a každý z členů skupiny měl možnost si vyzkoušet kompletní potápěčskou techniku, kterou disponujeme. Proběhla simulace záchranných situací, které mohou nastat při ponorech, odzkoušeli jsme přístroje pro práci pod vodní hladinou, jako jsou podvodní vrtačka, podvodní pálicí souprava s využitím termického pálení. Dále jsme nacvičovali montáž a demontáž ocelových armatur pod vodní hladinou, což je jedna z hlavních činností, které naši potápěči vykonávají při komerčních činnostech většinou ve vodách chemicky, či jinak znečištěných s nulovou viditelností. Každý z členů skupiny musí být schopen pracovat v prostředí s minimální, či nulovou viditelností. Při činnostech s hloubkou větší než 10 metrů musí být při ponoru zajištěna mobilní dekompresní komora a lékař s patřičnou kvalifikací pro obsluhu této dekompresní komory. Hlavním cílem letního potápěčského výcviku bylo procvičení situací a pracovních činností, které musí naši potápěči zvládnout takřka po slepu a v nulové viditelnosti. Tyto naše dovednosti jsme už využili při výměně několikatunového míchadla v bioplynové stanici v Jaroměři, ke které jsme byli přizváni a jako první v republice jsme provedli tuto ojedinělou riskantní výměnu bez nutnosti zastavení chemické technologie, která by znamenala ekonomické ztráty při její odstávce.

Proč má HBZS Ostrava potápěčský oddíl?

Podstata celého potápěčského oddílu HBZS Ostrava je schopnost zásahu v podzemí při průtržích vody z detritu, což je zvodnělá vrstva, pod kterou probíhá těžba černého uhlí v celém OKD. Tuto problematiku a povinnosti z ní řeší vyhláška 22/1989 Sb. a služební řád Hlavní báňské stanice Ostrava, která ukládá disponovat akceschopnou četou báňských záchranářů – potápěčů.

Z jakých specialistů se tato četa skládá?

Četa se skládá z pěti báňských záchranářů – potápěčů. Součástí této čety je i velitel s kvalifikací potápěče, mechanik potápěčské techniky a při potápěčském zásahu pod 10 metrů i lékař s kvalifikací potápěče s možností obsluhy mobilní dekompresní komory. U nás v odštěpném závodě HBZS Ostrava máme deset báňských záchranářů s kvalifikací potápěče, tři techniky s kvalifikací potápěče a dva mechaniky potápěčské techniky. Součástí potápěčské skupiny jsou i potápěči střediska ZBZS Odolov, kteří disponují četou pěti báňských záchranářů – potápěčů s kompletní potápěčskou technikou.

Jaké jsou bezpečnostní postupy při práci pod vodou?

Potápěči HBZS Ostrava absolvují veškeré pracovní úkoly i školení pod hladinu vždy ve dvou tzv. buddy systému, aby si mohli v případě potíží pomoci. Pracujeme ve skupině, kdy má každý potápěč svého návodčího a svého telefonistu. Disponujeme průmyslovou technikou, tudíž můžeme mít každého potápěče na vodícím lanku, které funguje jako telefonní spojení. Potápěč dostává přes telefonistu a návodčího pokyny od svého velitele na břehu.

Na jakých projektech spojených s potápěním nejčastěji pracujete?

Naše primární činnost je zásah a prvotní pomoc při průtržích vod v podzemí. Dále však provádíme kontroly vodních hrází, požárních nádrží a čištění vodních jímek průmyslových továren, jako jsou Mittal Ostrava, tepelná elektrárna Dětmarovice atd. Potápěči ze střediska ZBZS Odolov provádí pravidelně údržbu a kontroly na jezeře Most, Milada či v elektrárně Poříčí.

Přeji Vám mnoho zajímavé práce pod vodou a děkuji za rozhovor.

Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace
ŘSP

Zabezpečení starých důlních děl na Kutnohorsku

Naši báňští záchranáři ze Závodní báňské záchranné stanice v Libušíně zabezpečují důlní díla v okolí Kutné Hory. Jedná se o zajímavý případ, kdy části starého důlního díla leží na území dvou krajů – Středočeského a Pardubického. Přípravná administrativní fáze projektu byla tedy ještě složitější než obvykle, protože bylo nutné zajistit všechna povolení pro každou část zvlášť.

Přeprava Poroflow šnekovým čerpadlem na štole a propadu Semtěš

Pokračuje Ing. Vojtěch Vašíček, technik ZBZS Libušín: „V obci Kaňk u Kutné Hory zabezpečujeme recidivu propadu starého důlního díla u rodinného domu. Zahájili jsme zde práce na základě výzvy Ministerstva životního prostředí a České geologické služby. Naši záchranáři museli nejprve demontovat část oplocení pozemku, vybudovat provizorní dřevěný poval a vytýčit bezpečnostní pásmo v bezprostředním okolí propadu. Příjezdová komunikace byla vybavena zákazovými značkami. Vlastní zabezpečovací práce spočívaly ve vyplnění propadu pěnobetonem (Poroflow) s následným zpevněním rozvolněných hornin na dně propadu injektáží cementojílovou směsí. Plochu jsme pak překryli zeminou, oseli travní směsí a oplocení uvedli do původního stavu. Práce trvaly necelé 3 týdny. Nyní probíhá proces předávání pozemku zpět majiteli.“

Druhou lokalitou, řešenou v této výzvě Ministerstva životního prostředí, je štola u obce Semtěš. V minulosti zde bylo průzkumné území, kde se v 50. letech ověřovala vydatnost ložiska pro získání pyritu a polymetalických rud. Těžba se ale nerozběhla. Podle svědectví místních obyvatel sloužila tato štola jako sklad trhavin. „Záchranáři v prvé řadě opravili zazdívku ve štole, která tam byla vybudována v 70. letech. Následně propad do štoly za zazdívkou vyplnili pěnobetonem do úrovně povrchu terénu. Vstup do přístupné části díla zajistili ocelovou mříží s průletem pro netopýry a označili ho informační tabulkou“, doplňuje Ing. Vašíček.

Práce báňských záchranářů je jak administrativně, tak technicky náročná, protože podobných zabezpečení starých důlních děl provedou ročně několik desítek.

Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace
ŘSP

Sanace odkaliště K I – III. část

Odkaliště K I v Dolní Rožínce

Sanace odkaliště K I na lokalitě Dolní Rožínka je dlouhodobá stavba probíhající plynule od roku 2006. Cílem celé stavby je zajištění bezpečného stavu odkaliště, zabránění přístupu srážkové vody do odkaliště, odstranění prašnosti, snížení radiačních a jiných rizik na minimum. V projektové dokumentaci je proto navržena konečná podoba odkaliště do střechovitého tvaru a uzavření tělesa odkaliště nepropustnou vrstvou. Na upravený povrch přetvarovaného hrázového tělesa odkaliště se průběžně pokládá těsnicí souvrství, které se překrývá vrstvou zeminy o tloušťce 80 cm, včetně biologicky oživitelné vrstvy oseté travní směsí. Stávající volný úložný prostor odkaliště je postupně vyplňován produkty hornické činnosti a kontaminovaným materiálem z demolic nevyužitelných objektů chemické úpravny. Stavba je s ohledem na svůj rozsah rozdělena do několika částí.

Průběh prací popisuje Jana Dostálová, stavbyvedoucí střediska stavebních prací v Dolní Rožínce: „V současné době probíhá třetí část sanace odkaliště K I. Celková plocha této části sanace je 9 ha, což znamená potřebu přibližně cca 140 000 m^3 haldoviny a tříděného kameniva. Během přetvarování vzdušného líce musíme upravit svahy hrázového tělesa odkaliště do projektem stanoveného sklonu. Právě provádíme přetvarování hlavní hráze odkaliště. Součástí přísypu hlavní hráze odkaliště K I je zřízení patního drénu z tříděné haldoviny v ploše od stávající paty hráze po vnější obrys nové drenáže. Zbývající násyp tvoří netříděná haldovina z odvalu R1.“

Během přetvarování tělesa odkaliště se průběžně upravují stávající kontrolní a měřicí zařízení – měřicí body a piezovrty*, navyšují se betonové šachty původních i nových drenáží. Současně se upravují obvodové příkopy, výpustné objekty a propustky ve stávajících komunikacích.

Práce probíhají celý rok s maximálním využitím vlastní techniky. Dodavatelem stavebních prací je středisko autodopravy ve spolupráci se střediskem stavebních prací, v případě potřeby i další střediska odštěpného závodu Příbram.

Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace
ŘSP

Zonální odběry důlních vod na ložisku Rožná

Těžba na ložisku Rožná na Vysočině byla zahájena v roce 1957. Od roku 1968 je v provozu chemická úpravna a dvě odkaliště. Ložisko bylo otevřeno 11 jámami, v podzemí je nyní cca 509 km důlních chodeb. Hloubka dobývání se od roku 2005 pohybovala v intervalu 950 až 1 200 m pod povrchem. Těžba byla ukončena v roce 2017 a bylo zde vytěženo celkem 20 220 t uranu. Nyní se toto ložisko zatápí. Po dobu provozu Podzemního výzkumného pracoviště Bukov, jehož provozovatelem je SÚRAO (Správa úložišť radioaktivních odpadů), bude hladina udržována na úrovni kolem 13. patra. Předpokládáme, že hladina důlní vody dostoupá na tuto úroveň na přelomu let 2025 a 2026.

V minulém roce proběhlo zonální vzorkování na dvou jámách R3 a R7S, které jsou v hydraulické spojitosti. Toto vzorkování jsme provedli za účelem podrobnější analýzy vertikálního profilu důlních vod, tedy jejich složení v jednotlivých hloubkových úrovních. Vzhledem k tomu, že se situace obou jam liší – zejména z hlediska jejich technického stavu, hloubky a přístupnosti, lišila se i metodika odběru vzorků.

V červenci roku 2024 jsme provedli zonální odběr na jámě R3 bývalého dolu Jasan. Ke spouštění odběrného vzorkovače jsme využili služeb společnosti MND a.s., která disponuje speciálním vratem pro provádění karotáží a odběrů vzorků ve velkých hloubkách. Vrat je umístěn v nástavbě nákladního vozu a jeho přídavné elektronické zařízení umožňuje provádět záznam o průběhu vzorkování. Výstup z displeje, který je k dispozici obsluze, umožňuje navíc operativně řídit postup vzorkování. Manipulace se vzorkovačem vyžadovala vysokou míru koordinace, jelikož hladina v okamžiku odběru byla v hloubce cca 700 m od ohlubně. Kromě toho bylo nutné vzorkovač v hloubce 60 m od povrchu usměrnit do otvoru, který byl dočasně proveden v povalu na úrovni odvodňovací štoly. Manipulaci na povrchu i v jámě prováděli pracovníci ZBZS Dolní Rožínka.

Vzorkování důlních vod na slepé jámě R7S proběhlo v listopadu 2024. Tato jáma je situována na 12. patře a byla využívána k dobývání až po 24. patro, tedy do hloubky 1 200 m pod terénem. Před samotným vzorkováním bylo nutné připravit zařízení pro spouštění vzorkovače. Na jámě R7S jsme využili vlastní vrat pro spouštění materiálu, který pracovníci ZBZS v Dolní Rožínce dovybavili zařízením pro odečet hloubky. Hloubky odběru od ohlubně jámy se pohybovaly od 165 do 600 metrů. Nedílnou součástí přípravných prací bylo také sestavení časového harmonogramu, protože práce v kontrolovaném pásmu podzemí dolu bylo z hlediska nákladů nutné co nejvíce optimalizovat.

Na odběrech vzorků se podíleli pracovníci odštěpného závodu Příbram. Pomocí vzorkovače o objemu 6 l na obou jámách odebírali vzorky důlních vod vždy nad a pod patry 16., 18., 20., 22. a nad nejhlubším 24. patrem. Přímo na místě měřili základní fyzikálně-chemické parametry vod jako je pH, oxidačně-redukční potenciál a teplotu. Celkem tak z každé jámy odebrali 9 vzorků vod, které byly v co nejkratším čase převezeny do Střediska zkušebních laboratoří (SZLAB) odštěpného závodu Příbram, kde je naši odborníci analyzovali.

Výsledky chemické analýzy potvrdily očekávané složení vzorkovaných důlních vod, zejména vysoký obsah síranů (max. 2 900 mg/l), dvojmocného železa (max. 79 mg/l) a manganu (max. 7 mg/l). Maximální koncentrace uranu v důlní vodě na jámách R3 a R7S byla 14 mg/l, resp. 18 mg/l. V případě aktivity radia dosahovaly maximální hodnoty 1 400 Bq/m^3 na jámě R3 a 720 Bq/m^3 na jámě R7S. Naměřené hodnoty pH se pohybovaly kolem neutrálního rozmezí. Na základě analýzy chemického složení důlních vod z různých hloubkových úrovní byla prokázána jejich zonálnost již v průběhu zatápění. V budoucnu tak bude zajímavé porovnání s výsledky zonálních odběrů, které budou provedeny po ukončení zatápění dolu po 13. patro, tedy v době, kdy dojde ke stabilizaci nástupu hladin.

Díky provedení technicky náročných odběrů, kdy hladina na jámě R3 byla až v hloubce zhruba 700 m a na jámě R7S musely být překonány omezené možnosti instalace dopravního zařízení, jsme získali cenné informace o fyzikálně-chemických parametrech důlních vod. Tyto údaje jsou důležité zejména s ohledem na budoucí zatápění celého ložiska a jsou zcela nezbytné pro nastavení parametrů projektu čištění důlních vod po konečném zatopení ložiska Rožná.

Spouštění vzorkovače na jámě R7S

Mgr. Kateřina Chroustová, Ph.D.
technická pracovnice – geoložka
o. z. Příbram

DIVADELNÍ FESTIVAL

06.–14.09 2025

KOMPRESOROVNA

06.09 (12:00) - STARÁ KARVINÁ / Ze života ve staré Karviné (přednáška, výstava)
06.09 (19:00) - DIVADLO BEZ MASKY (SK) / Falošná nota
07.09 (19:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (ČESKÁ SCÉNA) / Splašené nůžky
08.09 (19:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (ČESKÁ SCÉNA) / Souborné dílo W. Shakespeara (zkrácená verze)
10.09 (19:00) - NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ / Hornické vdovy
11.09 (19:00) - TEATR KOREZ (PL) / Kolega Mela Gibsona
12.09 (19:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (POLSKÁ SCÉNA) / Krzywy kościół
13.09 (19:00) - DIVADLO POD PALMOVKOU / Příliš krátká telomera
13.09 (10:00) - DEN HORNÍKŮ NA DOLE BARBORA / Kroužky krojovaných horníků
14.09 (19:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (POLSKÁ SCÉNA) / Kogut w rosole

ŠAPITÓ

06.09 (16:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (BAJKA) / Bylo nás pět
07.09 (16:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (BAJKA) / Frankenstein CZ
08.09 (10:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (BAJKA) / Frankenstein PL
09.09 (10:00) - LOUTKY BEZ HRANIC / Tři medvědi a drzá Máša
09.09 (16:00) - LOUTKY BEZ HRANIC / Bramborové království
10.09 (10:00) - LOUTKY BEZ HRANIC / Nedopečený koláček
10.09 (16:00) - LOUTKY BEZ HRANIC / Bojím se v lese
11.09 (10:00) - TĚŠÍNSKÉ DIVADLO (BAJKA) / Książę Bajaja PL

DŮL BARBORA
KARVINÁ 2

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

NOVINKY PRO ZAMĚSTNANCE

Připravujeme velkou novinku! Na Dole ČSA v Karviné právě natáčíme virtuální prohlídku dolu, kterou si brzy budete moci vyzkoušet prostřednictvím speciálního VR headsetu. Poprvé ji představíme na dnech otevřených dveří a chybět nebude ani na pracovních veletrzích. Máte se rozhodně na co těšit – čeká vás nevšední zážitek z prostředí, kam se běžně podívat nedá!

odbor komunikace, ŘSP

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

DIAMO

Důl ČSA v Karviné

30. 8. 2025
9.00–13.00 hodin

Prohlídka "Cesta horníka" a prezentace činností | Každý návštěvník získá upomínkový předmět | Parkování na parkovišti před areálem

ZDE NÁS NAJDETE

PŘÍSPĚVKY Z NAŠICH ŘAD

Zpěv je pro mě úžasný relax

Báňský záchranář, Ing. Josef Kasper, prošel v minulosti mnoha pracovními pozicemi při těžbě černého uhlí – 28 let pracoval na Dole ČSM ve Stonavě a šest let byl také jeho ředitelem. Od roku 2010 řídí Hlavní báňskou záchrannou stanici v Ostravě. Veškerá tato práce přináší hodně starostí a stresu, proto se ve volném čase věnuje koníčku, který by však málokdo očekával – zpívá ve smíšeném sboru chrámové písně, ale je členem i několika dalších pěveckých uskupení.

Pane řediteli, vy máte velmi zajímavého koníčka. Čím se zabýváte, když zrovna nejste v práci?

Rád zpívám a kdysi jsem chodil i na sólový zpěv. Zpívám tenor v souboru Slezan Český Těšín, což je smíšený sbor, který má 50 členů a z toho jenom 10 chlapů, takže dámy jsou v převaze. Členem sboru jsem 6 let, ale některé moje kolegyně zde zpívají už 20 –30 let. Letos oslavíme 80 let existence souboru. V období Vánoc vystupuji v jiném souboru, který zpívá

Ing. Josef Kasper

gospely, což je pro mě velmi zajímavé, jak po technické stránce, tak repertoárově. Líbí se mi, že je to moderní a melodické. Pravidelně také chodím do souboru chlapů do naší malé venkovské hospůdky, kde je nejlepší akustika. Pod názvem Sbor dobrovolných zpěváků vystupujeme na různých veřejných akcích pro pobavení kamarádů.

Jaký je ve Slezanu váš repertoár?

Zpíváme chrámové písně, lidové písně, ale i klasické skladby. Vystupujeme na různých akcích, v kostelích, ale i na jiných zajímavých místech. Jezdíme také do zahraničí, byli jsme ve Slovinsku, kde jsme vystupovali v největší jeskyni v Evropě – Postojna jama. To byl nádherný zážitek! Také jsme vystupovali v Itálii v Limone sul Garda.

Jak se to stalo, že jste začal zpívat? Vedla Vás ke zpěvu třeba maminka?

Moje maminka zpívala krásně a já jsem během studia na střední škole chodil na sólový zpěv do základní umělecké školy. Pak jsme se spolužáky z gymnázia založili kapelu, ale náš repertoár rozhodně nevyhovoval komisi, která tehdy za socialismu schvalovala činnost kapel, a tak jsme vlastně skončili dřív, než jsme začali. Miluju hudbu a je to pro mě přepnutí do úplně jiného módu, takový relax. Mám rád písně 80. a 90. let, na kterých jsem vlastně vyrostl, ale třeba i jiné žánry – od Rammstein až po Hradišťan. Nemám absolutně vyhraněný styl – buď se mi líbí nebo ne. To je jako s vínem – buď mi chutná nebo ne.

Vy máte hluboký hlas, který se určitě pěkně nese prostorem.

No, to je o posazení hlasu a já mám poměrně velký hlasový rozsah. Už jsem zaskakoval i basy při jednom koncertě, kdy jsem se během cesty musel v autobusu naučit partituru kolegy.

Máte nějakou oblíbenou partituru?

Miluju Rybovu mši vánoční, se kterou každoročně končíme naši

Vystoupení souboru během adventu

pěveckou sezónu. Vloni jsme ji dokonce zpívali 3× během jednoho týdne. Zpívali jsme například v Brně v jednom kostele pro záchranu varhan spolu se sólisty a orchestrem Brněnské filharmonie o 50 členech – to byl úžasný zážitek. Během adventu loňského roku jsme se zúčastnili koncertu Tisíc hlasů, kde společně pro Český rozhlas vystoupilo tisíc zpěváků. Koncert se konal v Obecním domě v Praze a přenášela ho Česká televize.

Hudba a zpěv Vás prostě baví...

Mám rád příjemnou společnost a pokud hraje hudba a zpívá se, ochotně se připojím. Hudba je univerzální jazyk, který spojuje lidi, probouzí radost, emoce, a proto ji mám tak rád. A jak říkal moudrý Jan Werich: „Nejkrásnější hudba je lidský smích."

Děkuji za rozhovor.

Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace, ŘSP

Den otevřených dveří Závodní báňské záchranné stanice ve Stráži pod Ralskem

Poslední červnový víkend proběhl v odštěpném závodě Stráž den otevřených dveří u příležitosti 50. výročí založení samostatné Báňské záchranné služby v Hamru na Jezeře a ve Stráži pod Ralskem.

Akce přilákala téměř 300 návštěvníků, kteří mohli díky komentované prohlídce vidět celou stanici na vlastní oči včetně toho, jak báňští záchranáři žijí a jaké vybavení a techniku při své práci denně využívají. K nahlédnutí byla také zásahová vozidla, havarijní sklad, dispečink či dýmnice, která je hojně využívána i dalšími složkami IZS pro trénink zásahu ve ztížených podmínkách. Děti i dospělí si mohli vyzkoušet oživování cvičné figuríny, což je velmi důležitá dovednost pro život. Speciálně pro dětské návštěvníky pak byla připravena pěna a vodní clona.

Místní báňská záchranná služba tímto způsobem oslavila své významné jubileum a zároveň přiblížila svou práci široké veřejnosti.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě tohoto sobotního dopoledne podíleli a všem návštěvníkům za účast. Těšíme se zase někdy příště.

Kateřina Švingalová
sekretářka ředitele
o. z. Stráž

Nácvik oživování na figuríně

PODPORUJEME NAŠE ZAMĚSTNANCE A POMÁHÁME JEJICH RODINÁM!

Pomozme Natálce k samostatnosti a radosti z cestování!

Seznamte se s Natálkou! Je to úžasná desetiletá holčička s Angelmanovým syndromem, která se navzdory zdravotním výzvám neustále usmívá. Kvůli vzácné diagnóze a vrozené zrakové vadě potřebuje nepřetržitou péči.

Hledáme finanční podporu na nákup speciálně upraveného automobilu (704 000 Kč), který Natálce umožní snadnější cestování a aktivní život.

Každý Váš dar Natálce usnadní život a přinese další úsměvy!

Přečtěte si celý příběh
a podpořte ho na webu Donio

Naskenujte kód telefonem, nebo navštivte adresu www.donio.cz/p/31664

30 let trvání hornického spolku v Plané

Jako každoročně druhý víkend v červenci jsme zavítali do sousední Plané, kamarádi oslavovali 30 let trvání hornického spolku. Pozvání přijali hornické spolky ze sousedního Bavorska a Horní Falce, Tlučné, Zbůchu, Příbrami, Nového Sedla, Chodova, Hor Matky Boží, Kladna, HHS a Bratrstvo sv. Barbory ze Stříbra.

Ve 14 hodin se na plánském náměstí seřadil hornický průvod k hornické parádě a za zvuku hornické kapely si to zamířil dolů ke Šlikovo štole. Mraky nad námi hrozily, ale došli jsme akorát, než se spustil sice drobný, ale trvalý a nepříjemný déšť. Zahájení akce bylo za zvuku hornické hymny Hornický stav budiž velebený a hornické německé hymny „štajgr“. Úvodní slovo obstaral předseda spolku Jan Teplík. Poté své zdravice předali představitelé hornických spolků. Naše bratrstvo předalo vyznamenání V. Šedivcovi, dále hornickou sekyru, permoníka, hornickou peněženku a další drobnosti. Hornický spolek Planá předal několika horníkům medaili sv. Anny II. stupně (Milec, Mráz, David, Klabouch a další). Předávání stuh na hornické prapory bylo svěřeno starostce města Planá. Každý účastník akce obdržel tašku s drobnými suvenýry. Rovněž jsme měli možnost vidět několikaletou práci J. Richtermoce, který představil model parního hornického funkčního stroje. Bohužel neustále pršelo a pršelo.

Zdař Bůh!

Karel Neuberger, MBA
velmistr Bratrstva sv. Barbory ve Stříbře

Bratrstvo sv. Barbory ze Stříbra

29. Setkání hornických měst a obcí ČR v Bílině

Zástupci české, slovenské, polské a německé delegace na 29. Setkání (foto: město Bílina)

Začátkem června se uskutečnilo v historickém městě Bílina 29. Setkání hornických měst a obcí České republiky (krátce jen setkání), které navštívilo na 70 hornických a hutnických spolků, měst a obcí, což činilo na 700 registrovaných účastníků! Setkání to bylo krásné a nezapomenutelné, přičemž v Bílině bylo prvně.

Setkání započalo již v pátek večer slavnostním přivítáním horníků v kulturním domě paní starostkou města Mgr. Zuzanou Schwarz Baštipánovou, v sobotu ráno proběhla hornická mše v místním kostele sv. Petra a Pavla, načež následoval velký hornický průvod s hornickými prapory městem až do nedalekého areálu Kyselka. Tento lázeňský areál je výjimečným místem, kde se nejen stáčí známá Bílinská kyselka, ale je i místem konání kulturních akcí a setkání. V areálu pokračoval další program setkání, kdy přítomné pozdravili nejen představitelé města Bílina a Ústeckého kraje, ale též zástupci hornických delegací z České republiky, Slovenska, Polska a Německa. Poté horníci zapěli hornickou hymnu, následovalo stužkování hornických praporů a započaly koncerty kapel hrajíce až do nočních hodin. Ač počasí bylo daný víkend nevyzpytatelné a velmi jsme se báli deště, „přímluvou“ pana faráře na ranní mši jsme zůstali téměř suší.

Setkání je rovněž místem, kdy Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky (též jen sdružení) předává významné montánní ocenění Český permon v oblastech záchrana technických památek, počin roku, hornický folklor, celoživotní dílo a mimořádnou cenu pořádajícího města. Slavnostní akt proběhl v odpoledních hodinách v kostele svatého Petra a Pavla, kdy všichni ocenění byli vyznamenáni nejen soškou permona z rukou předsednictva sdružení, ale též ohlušujícím potleskem přítomných hostů.

Celý víkend byl pro návštěvníky připraven rovněž bohatý doprovodný program formou exkurzí či nově otevřené hornické výstavy Bohatství z hlubin.

Velké poděkování za přípravu akce náleží paní starostce města Bílina a jejímu týmu, hornickým a hutnickým spolkům a četným sponzorům. V příštím roce nás čeká kulaté 30. setkání v Příbrami a již nyní se těšíme.

Zdař Bůh!

Za Hornicko-historický spolek
pod Ralskem
Ing. Václav Dorazil, Ph.D.

Ohlédnutí za Prokopskou poutí

Areál Ševčinského dolu

Začátkem července se v Příbrami konala tradiční Prokopská pouť, největší česká hornická pouť. Nedělní program zahájil průvod horníků a hutníků ve slavnostních uniformách, který vyšel v 9 hodin z náměstí T. G. Masaryka směrem ke kostelu sv. Prokopa na Březových Horách, kde se poté uskutečnila polní mše.

V odpoledních hodinách proběhl v areálu Ševčinského dolu kulturní program, jehož hlavním tématem bylo výročí 150 let světového prvenství v dosažení hloubky 1 000 m za pomoci jednoho těžního lana roku 1875. Účinkovalo Divadlo Tomáše Bílka a šermířský spolek Adorea.

Této události se vedle zástupců muzea v čele s ředitelem Josefem Velflem a zástupců Senátu Parlamentu ČR, Středočeského kraje, města Příbram a hornických spolků zúčastnila také náměstkyně ředitele odštěpného závodu Příbram, státního podniku DIAMO, Lenka Vacínová, která ve svém projevu vyzdvihla tradiční spolupráci podniku DIAMO a Hornického muzea Příbram při uchovávání hornických tradic.

Do expozic a podzemních tras zavítalo během dne několik tisíc spokojených návštěvníků.

Mgr. et Mgr. Stanislava Charvátová
Hornické muzeum Příbram

Projevy přítomných hostů

Soutěžte s O2 Family a aplikací JOBka

Soutěž probíhá od 21. 7. do 29. 8. 2025.
Stačí vyplnit dotazník, najdete ho pod QR kódem

Získat můžete:
1. Telefon Motorola Moto G34 5G 128GB
2. Bezdrátová sluchátka O2 pods
3. Bezdrátový reproduktor O2 beam

O2

Soutěž s O2 Family

Vyplněním dotazníku dáváte svůj souhlas s Pravidly soutěže a se zpracováním osobních údajů pro marketingové účely.

OBČASNÍK DIAMO. **Vydává:** vedení s. p. DIAMO. **Vychází:** 12× ročně. **Adresa:** DIAMO, státní podnik, Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem, IČO: 00002739
Redakce: press@diamo.cz, tel.: 487 892 018. **Sazba:** redakce Občasníku DIAMO. **Tisk:** UNIPRESS, spol. s r. o., Turnov. **Registrace:** MK ČR E 24318
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO. Fotografie a texty: redakce Občasníku DIAMO, není-li uvedeno jinak.
Příspěvky označené jako ODBORY vyjadřují názory odborářů a nemusejí se shodovat s názory redakce.
Uzávěrka vydání: 31. 7. 2025